

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACTIA ŞI ADMINISTRATIA

PLAŞA LIBERTATEI BRAŞOV.
TELEFON 226
Abonament anual 860 lei.
Pentru străinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarife.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

„Mai puţine legi“! — strigă „Viitorul“.
Nici nu era alta de aşteptat din partea
celor înfrăţiţi cu fărădelegea!

Ruşinoasa aventură a guvernului

D-I.I. Maniu despre rezultatul alegerilor.

Într-un interviu acordat ziarului „Curentul” din Bucureşti d-l Iuliu Maniu, preşedintele P. N. T., după ce şi-a spus punctul de vedere asupra politicii externe a României în legătură cu criza financiară şi economică, a făcut următoarele declaraţii asupra rezultatului alegerilor parlamentare:

„Faptul adevărat este că alegerile au fost pregătite de guvern prin acte dictatoriale, anticonstituţionale, suspendând legea jandarmeriei şi o bună parte din legea administrativă, pentru a prefăca ambele instituţii în instrumente politice de partid; permutând şi înăbuşând funcţionari definiţi, ca să poată, pe urmă, la alegeri, teroriza alegătorii, a-i împiedica cu mijloace neuzitate până astăzi de a vota, şi a fura pe urmă voturile adversarilor politici după placul său.

Lucrurile care s-au petrecut în Maramureş, Sălaj, Târnava Mică, Bihor, Albe, Timiş-Torontal Mureş, Cluj, Odorhei, în întreaga Dobrogea; în Bessarabia, şi o bună parte din Vechiul Regat, ca Olh, Roman, Muscel, Brăila, — ne mai amintind lucrurile mai „uzuale” de ieri s-au folosit în luptă măestră guvernului d-lui Iorga-Argetolanu-Manoilescu — sunt o adevărată ruşine naţională şi un scandal european.

Ele sunt bine cunoscute şi vor fi dovedite cu ocazia validărilor.

Este cât se poate de dureros a-l vedea pe d-l Iorga prezidând şi scopind o atât de adâncă umilire a demnităţii naţionale şi a conştiinţei cetăţenescii!

Iar guvernul Iorga-Argetolanu-Manoilescu va fi luat la răspundere că a dus ţara la aventura acestor alegeri, fără a avea nici cea mai mică garanţie sau probabilitate, măcar, de a crea o majoritate capabilă de guvernare chiar şi cu asistul de mijloace; şi a folosit intenţionate nobilitate ale Majestăţii Sale Regelui Carol II, plin de dorul de a face bine ţării, pentru a distruge practica introdusă de partidul naţional-ţărănesc de alegeri libere şi cinstită şi a realiza „ruşinoasa aventură” cum se va numi în istoria politicii a ţării româneşti, alegerile făcute de d-nii Iorga, Argetolanu şi Manoilescu.

Pentru a cunoaşte aceste alegeri este de ajuns spre pildă, a şti cum au fost bătuţi şi schingiuiţi zeii de alegători, în frunte cu cei mai distinşi intelectuali, ai judeţului Brăila pe cari l-am văzut eu însuşi suferind de rănilor lor grave; a şti, spre exemplu, războiul civil organizat în Maramureş, Caliacra, Roman şi Holla de agenţii guvernului, a şti cum s-au furat urnele, în cele mai multe judeţe ale Ardealului; cum au fost furate mii

de cărţi de alegător de către jandarmi; cum jandarmeria a încercat să împiedice şi în parte a reuşit, o serie întreagă de candidaţi, în drumul lor de propagandă, începând cu d-nii Mihailache şi Mihai Popovici, descercând chiar arme asupra unor — este de ajuns pentru a cunoaşte întreaga „organizare” a acestor alegeri, cum poate omul cunoaşte dintr-o picătură de apă întreaga structură a mării.

Scarta parlamentului.

Evident că un parlament astfel compus nu are autoritatea morală şi politică de a putea legisla şi conduce treburile ţării, chiar abstracţie făcând de faptul necontestat de nimeni că guvernul Iorga-Argetolanu-Manoilescu nu are majoritate în parlament şi va fi pus în minoritate din primul moment.

Aventura Iorga-Argetolanu-Manoilescu s-a terminat mai lute decât cum credeau unii. Era şi firesc. Cine putea crede că oamenii cari n-au fost în stare să-şi găsească locul unei măcer într-un partid, se vor putea afirma în fruntea unei ţări şi oameni cari n-au fost în stare să-şi organizeze şi să-şi conducă nici

Incepe răfuiala.

Abia au trecut alegerile şi guvernul începe să dovedească dreptatea pe care am avut-o atunci când l-am numit „guvernul învâşărilor naţionale”. Ziarul d-lui Iorga, ale d-lui Ducu, ca şi cele minoritare săseşti, într-un dulce acord de „unione naţională” se ceartă între ele, căutând fiecare să-şi remarcă şi să-şi stabilească pe seama lor recordul succesului electoral.

Nu ne interesează sportul adus de nici una din componentele misterioasei alcătuirii, pe care d-l Iorga a botezato „Unione Naţională”. Recunoaştem însă din atitudinea lor de după alegeri, că rezultatul electoral al guvernului s-a transformat în mărul de ceartă, pentru care zeljele refacerii naţionale, acuite în Olimpul Unionei, încep să-şi scoată ochii.

„Neamul Românesc”, care ştie-se că este oficiosul d-nului Iorga, vorbeşte astfel despre succesul pe care „Apostolul românismului” l-a secerat în ultimele alegeri:

„Cu acelaşi fior al patriotismului, cu aceeaşi desnaidejde a curajului, cu care porneşte soldatul la atac şi la biruinţă — învingând sau murind eroic — a pornit întregul neam în luptă pentru întronarea virtuţilor sale, sintetizate în persoana Bunului Român.”

„Pe el l-a urmat!
„Pe el l-a văzut, în conglomeratul numerelor de pe listele „Unionei Naţionale”.

măcar un partid, vor putea organiza şi conduce o ţară întreagă.

Este dureros a vedea cum s'a solidarizat cu această aventură un partid istoric ca cel liberal, purtând solidar răspundere pentru ea şi cum un partid minoritar, ca cel a cărui singură paravăz poate fi morala publică şi simţul de legalitate, poate sprijini un guvern care este cufundat până în gât în noroful imoralităţii politice şi a ilegalităţii.

— Cum credeţi dv. că se va desfăşura situaţia politică?

Nu pot prooroci. Se poate prevedea, însă cu siguranţă, sfârşitul, foarte apropiat, al guvernului Iorga-Argetolanu-Manoilescu şi dizolvarea Parlamentului actual, care nu va putea lucra. Va urma o dictatură pe faşă sau noui alegeri, legale şi libere, conduse de un guvern care să poată să-şi creeze majorităţi sigure.

În tot cazul Partidul Naţional-Ţărănesc din aceste alegeri a fost birător şi întărit şi a rămas punctul fix determinat al vieţii noastre politice, cu toate că a trebuit să lupte cu zece partide cu toată puterea publică, pusă în mâna guvernului şi cu toate calornitiile ignobile deitate pe seama lui, duse până la ruşinoasa şi revoltătoare înecare a arestării distinsului fruntaş Ghiţă Crişan, a cărui cinste nimeni n-o poate contesta şi pe care justiţia română — sunt sigur — o va constata, fără puţinţă de răstălmăcire.

Adecă pe d-l Iorga!

Nu se lasă mai pe jos însă nici oficiosul d-lui Ducu. Reproducând scrisoarea d-nului I. G. Ducu, adresată organizaţiilor partidului naţional-liberal din întreaga ţară, „Viitorul” strigă ritos:

„Rezultatele alegerilor gene-

Actualităţi.

Din acordurile „Unionei Naţionale”

Remarcând meritele şi importanţa partidului liberal, d-l Ducu glăsuieşte:

„Un asemenea partid, cu forţele de care dispune, cu disciplina morală şi politică ce-l călăuzeşte acţiunile şi cu prestigiul de care se bucură în faţa opiniei publice, este una din cheazăşile puternice pentru dezvoltarea rodnică şi normală a ţării.
„Organizat în spirit democratic şi pe temelii largi ale votului obştesc, partidul naţional-liberal prin propaganda dusă şi prin educaţiunea făcută masselor populare, a reuşit să lumineze şi să solidarizeze conştiinţa acestor mase nu numai cu acţiunile lui de partid, dar cu însăşi interesele vitale ale Statului şi cu nevoile obştesti ale ţării.”

Bucuria stărnită de aceste declaraţii ale colaboratorului său, d-l Iorga o tălmăceşte astfel în discursul ţinut zilele acestea la Timişoara:

„Numele partidului, programul lor,

rale constituie o izbândă pentru partidul naţional-liberal...”
Ier de încheiere tot d-l Ducu în a sa „scrisoare” ne mai spune:

„Încă odată, vă rog să primiţi şi să transmiteţi tuturor organizaţiunilor şi prietenilor partidului naţional-liberal, cele mai calde simţimente de mulţumire pentru izbânda pe care, prin devotamentul lor, au dat-o partidului...”

Aşadară „întregul neam românesc a urmat pe d-l Iorga” pentru a da prilej d-lui Ducu „să constată izbânda partidului liberal”, pentru care „transmite cele mai calde simţimente de mulţumire...”

Se înţeleg de minune corifeii „Unionei Naţionale”. Toţi vor să-şi înmosie buzele în smăntâna succesului electoral, asumându-şi fiecare pe seama sa rezultatele culesse de „Unione”.

„Nu vrem să ne amestecăm în răfuiala de împărşală a celor ce-şi elupă meritele electorale. Suntem cu mai mult mai înselegători. În loc de a le conturba calculele, îi servim cu încă o mică doză de succes, cu care să-şi potolească lipsa la împărşală!”

Cui îi revine meritul, abuzului, teroarei, falsificării conştiinţei din urne şi al dirijării corului sinistru, care prin glasul schingiuşilor dela lenca, ridică imnuri de slavă „Unionei Naţionale”?

Egoismul — ne spune ziarul d-lui Iorga, — să capituleze în faţa rănilor ţării!”

Spuem şi noi la fel. Dar aşteptăm ca glasul stătuitorilor să fie în primul rând ascultat şi urmat de cel ce-l dau!

O monstruoasă înscenare politică.

In legătură cu falimentul Băncii „Cetatea”

Încă din anul trecut se ştia că situaţia Băncii „Cetatea” este foarte critică. Cu toate acestea, nefăcându-se nici un deun, situaţia aceasta continuă, făcându-se din partea actualilor conducători şi prietini ai Băncii numeroase demersuri la Bucureşti pentru salvarea Băncii ajunsse la strâmtoare.

Un denunţ mai recent — al unui depunător — exploatat de cei interesaţi tosmal în eşecul alegerilor pentru a lovi în frunţaşii P. N. T., cari făcuseră odinioară parte din consiliul de administraţie al Băncii — a avut de urmărit ordonarea unei anchete.

Presă aservită guvernului a crezut de bine să facă din ancheta orânduită marea vâlvă în opinia publică în urma faptului,

că în vechiul consiliu de administraţie al Băncii „Cetatea” se găseau ca membri fruntaşi ai P. N. T. Adevărul este că fostul consiliu de administraţie, care a avut de preşedinte pe d-l dr. Al. Vaida-Voevod, a încetat de-a mai funcţiona la Banca „Cetatea” încă din anul 1925.

Directorul general al Băncii I. Iosif, care nu se mai bucura de încrederea vechiului Consiliu, a convocat în acel an o adunare extraordinară a Băncii, în care, înlăturând vechiul consiliu, a ales un nou consiliu, acesta continuând gestiunea Băncii. De remarcă, că în ză de atunci directorul I. Iosif cu noul consiliu a trecut în apele partidului liberal.

Fruntaşii P. N. T. n-au mai avut de atunci nici o legătură cu Banca „Cetatea”.

Chemajii ca informatori la Cabinetul de instrucţie, foşii membri ai Consiliului de administraţie au lămurit că lcr nu li se poate imputa nici o vină în faptul cum şi-au îndeplinit datoria faţă de Bancă.

Fostul preşedinte Dr. Al. Vaida-Voevod a fost ascultat în ziua de 6 Iunie făcând declaraţii în sensul arătat.

D-l Ghiţă Crişan, fost administrator-delegat în 1925 al Băncii a fost ascultat pentru a doua oară luni d. a. în 8 Iunie.

După interogatoriul luat a fost menţinut în arest preventiv — spre surprinderea generală. Mai jos comunicăm amănunte.

Astăzi, Sâmbătă, a fost ascultat d-l Dr. Voicu Niţescu, care a arătat că nu datorează nimic Băncii „Cetatea” cum se afirmă în unele ziare şi că este inexactă informaţia publicată de unele ziare, că d-sa n-ar fi dat curs unei plângeri a unui depunent adresată Maj. Sale în vremea când era Ministru al Justiţiei.

În care eu nu cred, — cum de altfel numele lor nu-mi zice nimic... alcătuirile acestea de partid nu spun nimic sufletului meu...”

Aşadară, nimic, dar nimic nu dă d-l Iorga pe „istorica forţă politică”, care l-a sprijinit în alegeri.

D-l Ducu are cuvântul!

Ei despre ei.

Se ştie că în decursul campaniei electorale d-l Ilie Lazar, candidatul partidului Naţional-Ţărănesc a fost atacat şi bălăit de electorii guvernului.

Relevând acest fapt, „Viitorul” scrie:

„Dar îndrăzneala bandelor a devenit din ce în ce mai mare. Aşa d-l Ilie Lazar, fost deputat, fruntaş naţional-ţărănesc, pe când trecea cu automobilul pe o şosea din Maramureş, a fost atacat de 12 bandiţi mascaţi, scăpând numai cu greu din mâna lor.”

Epitetul cu care oficiosul liberal îşi califică proprii-i oameni, ne scuteşte de orice comentari!

Intrebat de noi asupra depozitiei făcute dânsul ne-a declarat că instrucția fiind secretă, și d-sa ca fost ministru al justiției mai ales, înțelegând să respecte imperativele legii, nu crede că este bine ca să dea publicității declarațiile făcute ca informator.

Noi credem însă că declarațiile făcute de d-sa vor pune capăt unor svonuri, pe cari cercuri interesante le pun în cărua frunțașilor P. N. T. cari nu au nici cea mai mică vină în situația în care se găsește astăzi

Cauzele arestării d-lui dr. Gh. Crișan

Mandatul de arestare împotriva d-lui Gh. Crișan a venit spre judecare Marți la ora 12 în fața tribunalului local, prezidat de d-l Burdila și asistat de d-nii judecătorii Balulescu și Ganea. Fotoliul ministerului public a fost ocupat de d-l prim-procuror Ioan Popovici.

S'a cerut rechizitoriul, în care se face istoricul operațiilor bancare din America, evidențind vinovăția d-lui Gh. Crișan, care ar fi comis delictul de înșelăciune și escrocherie, însumându-și suma de 5 milioane lei.

S'a citit apoi și suplimentul de rechizitoriu, prin care se arată că d-l Gh. Crișan în tovarășia fostului director Iosif a făcut bilanșuri fictive pentru a înșela buna credință a depozitenților și a consiliului băncii.

Apărarea
d-lui Gh. Crișan

D-l Gh. Crișan, luând cuvântul după citirea rechizitorului, a spus în resumat:

Toate acuzațiile ce mi se aduc sunt neîntemeiate. În 1921 am fost însărcinat de consiliul de ad-șie, din care făceau parte frunțași ai vieții ardelenesi, să merg în America pentru a face propagandă printre românii ca să cumpere acțiuni.

Nu am plecat în interes personal, n'am tras foloase, n'am oprit bani. Sumele trimise băncii „Cetatea” nu erau expediate prin mine, ci prin băncile americane. Eu am refuzat și procentul de afaceri făgăduit mie de bancă. Am considerat acțiunea mea strict națională și am avut toată încrederea în bancă, dovadă că mi-am depus acolo economiile mele. E o minciună sfruntată că am încasat 5 milioane. Desigur, s'au făcut cheltuieli cu organizarea propagandei în America.

În ceea-ce privește acuzațiunea că s'a majorat fondul unui imobil pentru a se amortiza conturile din America în bilanș, aceasta am aflat-o abia ieri. Când s'a făcut operația, eu nu mai eram în consiliul de

Banca „Cetatea” și cari au depus toată sânguința și omenia lor în corecta administrare — atât timp cât au funcționat ei ca membri ai Consiliului de administrație — a sumelor depuse de către Românii din America la Banca „Cetatea”.

Tot astăzi, s'au prezentat judeului de instrucție ca informatori spre a fi ascultați d-nii Dr. Coltor, director I. Pricu, V. Iosif, Ștefan Navrea, Dr. I. Ciurea, Dr. Hodârnu, Dr. I. Hosan și alții.

ad-șie. Deol eu nu pot fi făcut răspunzător în nici un fel.

Am făcut în America legăturile țării mele și am trimis actele justificative. Consiliul m'a ales administrator delegat, fără retribuții însă. În 1923 am fost trimis din nou în America. Mi-am cheltuit sănătatea și averea. Am crezut că am făcut operă utilă, încercând să consolidez banca.

După 5 luni voind să mă întorc, s'au făcut intervenții și am stat un an, la acești timp mi s'a comunicat că banii Românilor din America sunt bine plasați și conducătorii băncii afirmău că instituția merge bine și că s'au distribuit acțiuni gratuite de peste 2 milioane lei, din beneficiu, (Iosif a împărțit aceste acțiuni familiei sale). Eu adusesem 30 milioane lei din America cu 80% pe an.

În anul 1925 am întrerupt relațiile cu banca. În 1930 am fost solicitat din nou să relau colaborarea. M'au cooptat în consiliu, dar nu am primit ei numai am sprijinit banca la nevoie.

Când s'au asanat mai multe bănci, a venit la mine un om cinstit, d-l Mateș, și mi-a cerut să interviu pentru a obține la Banca Națională un reescont de 50 milioane și pentru banca „Cetatea”. Am reușit să realizez aceasta cu mari eforturi. Am intervenit apoi pentru avizul ce trebuia dat de ministerul de finanțe în vederea salvării băncii.

Alte legături nu am avut cu banca. Abia acum 3 săptămâni a venit la mine d-l Goia și mi-a spus că instituția are polițe achitate, care însă nu au fost retrase de la reescont.

Terminând d-l Gh. Crișan a luat cuvântul d-l prim-procuror Ioan Popovici, care a cerut ca d-l Gh. Crișan să fie menționat arestat în interesul instrucției și aceasta cu atât mai mult cu cât directorul general I. Iosif a dispărut.

Apărarea.

Au urmat la cuvânt apărătorii.

D-l avocat dr. N. Precup arată că totul este o înscenare politică ceea-ce o confirmă în mod evident și scrisoarea de denunț. Nici capetele de acuzare nu sunt întemeiate. Dealtfel, chiar dacă ar fi la mijloc vre-o vină, vinovăția este prescrisă conform legii.

D-l avocat dr. Teculescu arată că mandatul de arestare nu întrunește criteriile legale, fiind vag motivat și plin de contradicții.

D-l Dr. Moga relevă trecutul național impecabil și cinstea personificată a d-lui Gh. Crișan. Cazul băncii „Cetatea” a fost exploatat în scopuri electorale ceea-ce trebuie profund regretat. Acțiunea sa în America d-l Gh. Crișan a desfășurat-o în urma unui mandat primit. Cheltuielile cu această propagandă și organizare au fost necesare. În același situație s'a găsit și banca „Albina” care voia să deschidă în America o sucursală, trimițând în scopul acesta pe d-l Tiberiu Brediceanu în America. Dealtfel acuzarea principală adusă d-lui Gh. Crișan e preserisă, întrucât ultima fază s'a produs în anul 1924.

D-l avocat Dr. Neguș arată situația excepțională în care s'a produs atacul împotriva d-lui Crișan.

Am venit aci, nu numai pentru a apăra onoarea unui om cinstit, pentru care, noi, tineratul din Ardeal, avem o atenție deosebită, ci și pentru a înfrunta o nedreptate. Presupunând că motivele sunt întemeiate, totuși

cer anularea mandatului pentru că el a fost emis de un judecător neocompetent, deoarece competența ar fi fost a judecătorului de instrucție dela tribunalul Ilfov, d-l Crișan domiciliat fiind în Capitală.

Cunoscutul parlamentar și avocat bucureștean d-l R. Georoceanu a fost ultimul reprezentant al apărării, care într'un discurs mai lung a spulberat motivele de arestare și acuzele zidicate în contra d-lui Gh. Crișan. A arătat pe larg substratul politic al acestei arestări, prin care se urmărește compromiterea frunțașilor ardeleni și distrugerea unificării sufletesti, conchizând că trebuie evitate astfel de atacuri contra libertății individuale, pentru că altfel justiția se face unealta politicienilor, subminând fundamentul justiției țării.

Infirmarya mandatului.

După o scurtă replică a procurorului și după unele lămuriri date de d-l Crișan referitor la cele spuse de procuror, tri bunatul a intrat în deliberare aducând la orele 6 seara hotărârea de infirmarea mandatului.

Numeroasă asistență a primit cu aplauze și aclamațiuni sentința de infirmare.

La contra hotărârei de infirmare d-l prim-procuror I. Popovici a declarat apoi, care se va judeca probabil astăzi de către Camera de punere sub acuzare.

Informații

D-nul Dr. Voicu Nițescu, președintele organizației noastre, a avut marea durere să-și piardă pe iubita sa mamă, care a încetat din viață în noaptea de Miercuri spre Joi în comuna Turcheș Săcele.

O boală, care nu iartă, l-a pus capăt vieții la vârsta de 69 ani. Însemnătatea are loc astăzi, Sâmbătă, la ora 4 în cimitirul ortodox din Turcheș.

O dănească în pace. Adresăm frunțașului nostru luptător și conducător, ca și întregii familii îndoliate profunde condoleanțe.

Sfințirea Troiței din Turcheș. În comuna Turcheș Săcele, județul Brașov, se va oficia Duminecă, 14 Iunie 1934, ora 11 a. m. sfințirea Troiței ridicată în amintirea locuitorilor morți în războiul mondial, de comitetul comunal al soc. „Culturii eroilor”.

În conformitate cu dispozițiile legii repausului duminical și al sărbătorilor legale repausul de prânz la stabilimentele comerciale, frizerii, birourii etc. este dela 13—15 iar seara prăvăliile vor fi închise la ora 19. Prăvăliile cari desfas articole alimentare vor fi închise seara la ora 20.

Prelegerile Astei medicale. În 21 Iunie se organizează în comunele județului prelegeri despre Alcoolism și Tuberculoză, la cari vor vorbi medicii români din oraș și județ.

Din orașul Brașov s'au angajat să vorbească 12 medici în 15 comune, iar din județ 12 medici în alte 12—15 comune.

Vom da în numărul viitor lista conferențierilor și a comunelor în cari se va vorbi.

A se observa bine numele „Stollwerck” la cumpărare de caramelle cu lapte.

Dentistă diplomată

Clara Golub

consultă Târgul Grăului Nr. 8 „Casa Zeidner” Plombe, Coroane, proteze, dantura, lucruri de cauciuc și aur—solid, repede și eficient după practica cea mai nouă, extracțiuni fără dureri.

Dr. Radu Oiteanu

advocat

Cauze civile, penale și administrative.

Str. N. Iorga 18.

Telef. 3/35

Moartea unui frunțaș meseriaș

Săptămâna trecută a încetat din viață la Brașov frunțașul nostru meseriaș Nicolae Balesa, unul dintre cei mai simpatici și populari meseriași ai orașului nostru. A fost un om al muncii neobosită pentru a asigura familiei sale existența de toate zilele și a crește numereșii săi copii, a fost un măiestru-model și mult apreciat în b'ansa sa de maestru pantofar, a fost un om de inimă și un naționalist înflăcărat.

Din cauza sentimentelor sale românești a și trebuit să plece în toamna anului 1916, deodată cu retragerea armatei române din Brașov, în prăbiegie, sta bilindu-se mai întâi în Moldova, trecând apoi în Rusia la Kiev, unde pe timpul organizării Corpului voluntarilor a condus atelierul de încălțăminte al Corpului.

În timpul din urmă fiind suferind, dealtăparte din lipsă de muncă în urma crizei, s'a retras dela meserie conducând un debit de tutun și z'are.

Moartea sa prea timpurie a produs unanime regrete, iar la moment a fost condus de toți cei cari au cunoscut, respectat și iubit pe omul de muncă și cinste care a fost fericițul Nicolae Balesa.

Odănească în pace iar familia îndoliată primească sincere condoleanțe.

Începând din 15 Iunie a. c. intră în vigoare noul meș al trenurilor pe linia tramvaiului Brașov-Satlung. Meșul trenurilor se va da în stațiile tramvaiului și la conducători, cu prețul de 2 lei exemplarul.

Doctor

TEODOR ION GHEORGHIU

Medic dentist

Consultații tratamente
15—18

Str. Regele Carol 30

(Fost Poșta 88)

163 1—0

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

SCRISORI DIN FRANȚA.

Inceperea băilor de mare

Deși vremea este încă foarte schimbătoare, aproape toate plajile, din nord chiar, unde este frig, anunță deschiderea stațiunii. Bine înțeles că pușini vor fi cei ce se vor scâldea, în apele nordului, înainte de 15 Iulie, dar nu toți vizitatorii băi cari poate nici nu le sunt recomandate, ci se mulțumesc să aspire aerul binefăcător, sărat și iodat.

Lăsând, însă, de o parte latura medicală și profitul imens ce trage omenirea din viligiatura la mare, volu sărta celților, câteva din plajile celebre ce posedă Franța.

Nordul are marele avantaj de-a fi aproape de Paris. În trei ceasuri atinge localitățile principale,

Fără îndoielă, încep cu Deauville. Cine n'a auzit măcar pomentindu-se de această stațiune mondenă, cunoscută prin eleganța vizitatorilor? La cazinoul din Deauville se aruncă pe masă de bacara și bulă, sume ce nu cunosc alte cazinouri. Și, de altminterii, este natura, căci acolo și-au dat întâlnire vedetele marelui industriei și ale teatrului, acolo Citroën și Eder, Mistinguett, Elvira Popescu și Dolly Sisters etalează sume astronomice în fața blazajilor ce înconjură masa verde.

Trebue recunoscut că Deauville, și fără cazino, e o splendoare, o grădina cum rar se vede, pe marginea unui țărnișagrijit. Viața, însă, în condiții bune, e scumpă. Deauville nu e, de sigur, plaja micii burghe-

zilor, cu mijloace esri nu-l îngăduie să arunce banul pe ferestră. Aceasta n'are decât să treacă un mic pod peste la Tauche, ca să intre în Trouville. Deservită de aceeași gară, plaja din Trouville, patru kilometri de nisip fin, nu e mai prejos de cât Deauville. Având o poziție geografică superioară Deauvilleului, fiindcă e situat pe o colină, Trouville îți dă puțința de-a te folosi de embete stațiunii, în condiții moderate. Cazinoul lui este, de asemenea, o reuniune de jucători amatori. Și de unde, la Deauville, nu te poți atinge de otelurile din apropierea plajii, la Trouville găsești pensii minunate pentru toate pungile; aceasta este, de altminterii, caracteristica fericiții a aproape tuturor stațiunilor balneare și climatice franceze.

Trenurile companiei Statului te depun, plecând din Paris, gara Saint-Lizare, în 2 ceasuri jumătate, la Deauville—Trouville. Trenuri directe făcând fără nici o oprire, cu o tulpă mijlocie de 80 de km. pe ceas,

cei 100 de km. ce despart Parisul de Deauville.

Volu aminti că, pe drumul Deauvilleului, se află localitatea Listoux, loc de pelerinaj, ce vine imediat după Lourdes. O capelă în cinstea Sfintei Tereze, atrage mi și mi de credincioși.

Alături de Deauville avem o încălzitoare plajă, Cabourg, rezervată de obicei aristocrației care nu vrea să se amestece în puzderia de aur-hâție răspândită de industrie și teatru pe masa verde din Deauville.

Dar Deauville găsește, încă de multă vreme, un rival de mare în Touquet-Paris Plage. În plajă formajune, nu era periculos; acum, însă, lăsat avânt, înfrumusețându-se, caută, serios, să concureze Deauville. Touquet posedă 2 cazinouri, din cari cel din pădure, de o mare splendoare. Posedă și o delicioasă pădure ce se continuă până la Etocles, presărată de oteluri luxozose, adevărate Palace cu confortul cel mai desăvârșit, locuri pentru diferitele

sporturi, și o frumoasă alee cu reprezentanții marelui comerț parizian, într'un cadru de vis.

Organizatorii acestor îmbunătățiri au făcut, imitând Deauville, pisera de marmură pe plajă, și au început chiar amenajarea unui port pentru adăpostirea yachtilor particulare.

Alte plaje cunoscute este La Baule, cu anexele ei, La Bauleles-Pin și Escoubiac-La Baule, înconjurată de mici plajă, în cari este de remarcă viața interesantă a micilor pescari bretoni.

Ar mi fi de meșionat, printre cele vreo două mii de plajă, mari și mici, ale Franței, Sables-d'Oloane, Royan, Biarritz, Arcachon, St-Jean de Luz, precum și cele de pe malul mediteranei. Stațiunile lor încep însă mai târziu, Coasta bască din August în Octombrie și Noembrie, cea de Azur în plină iarnă.

Nicky.

Cuții și răspândiți

„Gazeta Transilvaniei”

Colțul Cinematografului.

CINEMA „ASTRA“

Cu începere dela 13 Iunie va rula, numai 4 zile, filmul de renume mondial

„MAROCCO“

Filmul a fost realizat cu cheltuieli enorme în pusturile arse de soare ale Marocului, în luxoasele haremuri și în ordinarele localuri cu farmec oriental ale Asiei. Nimic nu a scăpat regizorului, pentru a ne face să trăim — cel puțin în fața ecranului — în mijlocul unei lumi descrisă cu tot misteriosul ei pitoresc de Pierre Loti, în romanele sale exotice.

Pentru ca să ne dăm seama de ce însemnează „Marocco“, spicuiam dintr'un articol semnat de I. Semo:

Romantismul a fost decapitat în țara filmului. Se pare că toate studiourile din lume i-au ridicat ghilofine.

Pentru romantismul nou născut, ajung două degete apăstate viguros pe carotidă, — iar pentru acești copii minunați ajunși la maturitate, s'au ridicat adevărate ghilofine.

Viața așa cum palpită în noi, cum o simțim în jurul nostru, cum ne sugrumă ea pe noi zi de zi, iată ce mai poate trăi în film.

În această privință părerile pot fi împărțite. Sternberg, însă, nu se declară nici de partea romantismului pur și nici de partea realismului.

El izbuteste să tragă o linie comună, împăcând taberile și, — foarte prudent —, ne lasă pe noi să ne declarăm partizani ai romantismului sau realismului.

În „Maroc“ delicioasa vedetă germană **Marlene Dietrich** confirmă, la scurt interval după „Ingerul albastru“, formidabilele sale resurse de interpretare și mai presus de toate, un farmec seducător, — o notă proprie plină de originalitate, care confirmă admirabil încrederea lui Sternberg în creațiunea sa.

Pentru că artista este creațiunea lui, — și numai el i-a dat posibilitatea să se prezinte firească, natural, în toată plenitudinea resurselor sale extraordinare. Eroina filmului are aversiune de rațiune, — la ea primează instinctul.

Marlene Dietrich, vedeta din „Ingerul albastru“ reprezintă victoria instinctului asupra amorului platonice, pe care pare că nu-l înțelege Un simplu soldat, cu fața bronzată de vânturile pustului, un vlăjgan fără alte calități decât acelea ale mușchilor țari ca piatra, este ales de eroină dintre alăția prinți, oișeri și nababi. Femeia din „lumea bună“ se co-boară fără nici o mustrare de conștiință în brațele unui amant de rând, și rolurile de cucerire se inversează: el e cucerit, nu ea. Femeia-animal urlă, sclavă a propriilor ei instincte și la gândul că l-ar putea pierde, renunță la toate bogățiile ei.

Nu mai imaginându-ne existența unei asemenea femei, ne dăm seama de ce a realizat **Marlene Dietrich** în extraordinarul film MAROC.

Marlene Dietrich, pe drept socotită singura rivală a divinei Greta Garbo, are, ceace americanii așa de bine au numit sex-appeal, sau pe românește „chemarea simțurilor“, nede-finita putere de atracție pe care unele persoane o au față de altele.

Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale. Direcția Muncii.

Inștiințare

Cu privire la revizuirea anuală a situației supușilor străini.

Ministerul Muncii aduce la cunoștință că în cursul lunii Iunie a. c., va face revizuirea anuală a situației supușilor străini cari se află în țară.

La această revizuire sunt obligați să se prezinte toți supușii străini care sunt salariați sau patroni, fie că și exercită profesiunea sub orice altă formă sau orice alt motiv de rămânere în țară ar avea.

Supușii străini cari își exercită profesiunea pe cont propriu, vor face cerere personală și vor anexa la cerere: livretul de exercitarea profesiunii, biletul de liberă petrecere, certificatul de înscrierea firmei la Tribunal și dovada de plată a impozitului comercial sau industrial pe primul semestru al anului 1931.

Pentru cei cari se găsesc în serviciul altor persoane sau întreprinderi, cererile vor fi făcute numai de către patronii lor și la cerere se vor anexa: livretul de exercitarea profesiei, biletul de liberă petrecere și dovada de plată impozitului pe primul semestru al anului 1931.

Supușii străini, cari nu se gă-

sesc în vreuna din categoriile de mai sus vor face singuri cererile și vor anexa biletul de liberă petrecere și dovada de plată impozitului pe primul semestru al anului 1931. La cerere vor arăta situația lor și motivul rămânerii în țară.

Cererile și actele astfel întocmite se vor depune între 10—20 Iunie a. c., la poliția din capitala județului respectiv.

Pentru supușii străini din Medias, cererile și actele se vor depune la comisariatul de poliție al orașului.

Pentru cei din București, cererile vor fi depuse la comisariatul de poliție respective. Pentru cei din județul Ilfov, cererile vor fi depuse la Prefectura județului. La depunerea cererilor și actelor pentru revizuire, organele indicate pentru primirea actelor vor elibera depunătorilor adeverințe cu termen de valabilitate 1 Septembrie 1931. Aceste adeverințe vor servi supușilor străini pentru ședere în țară pe timpul cât va dura revizuirea. După revizuire actele se vor restitui prin organele de poliție sau preturile în raza căroră domiciliază supușii străini.

Cei cari nu se vor conforma dispozițiilor de mai sus, vor suferi rigurile legii pentru protegerea muncii indigene.

Medic Primar Județean

Dr. Pompiliu Nistor

s'a mutat în Strada Lun-gă 135.

Consultă boli interne, sifilis etc. 2—4 d. a. 413 1—0

Comitetul școalelor de ucenici și ucenice ind. și comerciali de stat Brașov.

No. 23—1931.

Convocare

Conform regulamentului și LCP., patronii (meseriași și comercianți) din orașul Brașov sunt rugați a lua parte la adunarea generală ordinară, ce se va ține în ziua de DUMINECA, 21 Iunie 1931 orele 4 p. m., în localul școlii primare de stat No. 1 din Str. Al. Vaida Voevod (fostă a Pantofarilor No. 3) cu următoarea

Ordinea de zi:

1. Verificarea procesului verbal al adunării generale din anul 1930.
2. Raportul general al Comitetului școalelor asupra activității sale pe anul 1930.
3. Raportul de cash și raportul Comisiei cenzorilor asupra gestiunii financiare pe anul 1930, și descărcarea.
4. Votarea bugetului celor 5 școli de ucenici și ucenice pe exercitiul 1931.
5. Eventuale propuneri.

În cazul că la prima adunare generală convocată pe ziua susamintită, nu se va întruni numărul recerut de lege, adunarea generală se va ține, — fără altă convocare — cu orice număr de membrii, **Duminecă în 28 Iunie 1931**, în același local, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi.

Brașov, din ședința Comitetului, în data 9 Iunie 1931.

Președinte: R. Orghidan. Secretar: N. Creangă. 412 1—1

Convocare

Reuniunea Economică din Brașov-Scheiu în conformitate cu § 10 din statute, își va ține adunarea generală ordinară **Duminecă în 21 Iunie orele 11 a. m.**, în casele Societăților Unite din Prund. În caz că numărul membrilor nu va corespunde se va amâna pentru **Duminecă 28 Iunie ora 11 a. m.**, cu orice număr de membr.

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul general.
3. Raportul casierului.
4. Raportul bibliotecarului.
5. Raportul economului.
6. Diverse propuneri.

Se observă că la adunarea generală au drept de vot nu mai membrii cari au taxele achitate.

1—2 Comitetul.

Locuință de vară,

imediat de închisat. Două camere, baie, bucătărie. Poziție admirabilă la soare și aer, în apropierea restaurantului Transilvania. A se adresa dela 9—12 în biroul Dr. Lemeny, Piața Libertății 30. 360 1—6

Societatea de muzică „Armonia” Brașov.

CONVOCARÉ

Avem onoare a convoca în adunare generală ordinară membrii Societății de muzică „Armonia” din Brașov-Scheiu, pe ziua de Marți, 30 Iunie 1931 orele 18, în localul Uniunii Societăților din Brașov-Scheiu, Piața Unirii (Prund).

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Citirea rapoartelor și descărcarea de gestiune.
3. Alegerea comitetului.
4. Modificarea statutelor.
5. Propuneri.

Brașov, la 12 Iunie 1931.

Președinte:

(ss) A. Căpățină

Secretar:

(ss) D. Cristoloveanu.

NB. Dacă la orele 18 adunarea nu se va putea deschide din lipsă de membrii, se va amâna pe orele 19, când indiferent de numărul membrilor prezenți se va putea hotărâ valid.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 13657—1931

serv. econ.

Publicațiune

Se face cunoscut, că în zilele de **Luni 15, Marți 16 și Miercuri 17 Iunie a. c.**, se vor executa în Poiană la șanțul Honvezilor trageri de luptă.

Circulația pe terenul periclitat este oprită.

Brașov, la 12 Iunie 1931.

Comisia Interimară Președinte:

Suciu.

Secretar general:

414 1—1

Emil Socaciu.

De vânzare casele din Str. Veleș Ocolul No. 37. — Informațiunii: Pe Tocile 38. 1—0

Contra tuturor insectelor intrebuintați numai

„Pestox”

de vânzare la Magazinele principale

399 1—3

Boale de plămâni, inimă, stomac, ficat, rinichi, boale de sânge (anemie, limfatism, scrofuri), gușa, fibroame, cancere, boale de piele, reumatism, nevralgii (sciatica), paralizii etc.

caută și tratează prin

RAZE X

(Telerradiografie, radioterapie profundă),

Raze Ultra-Violete (Quartz)

Diatermie, Curenți electrice.

Dr. C. N. ILIESCU

Specializat în țară și străinătate. Localul Băncii Marmorosch Blank

Consult 3—6

Funcționarii și muncitorii plătesc onorariul redus.

3 1—0

De vânzare ieftin, în stare bună, un palton negru de damă. A se adresa între 8—12 și 3—5 în Piața Libertății No. 30 înapoi în curte, etaj. 411 1—3

Din cauza sezonului înaintat

mari reduceri de prețuri

la mantale, costume, rochii, compleuri și bluze

dela 8—25 Iunie

Casa de Modă SAMUEL

fostă firma Fenyvesi & Samuel

BRAȘOV, Târgul Grăului 4.

405 1—4

Doamna povestește bărbatului ei:

De când întrebuițăm crema de ghețe „VAS”, sunt ghețele noastre cu lustru și surprinzător de elegante.

Sfătuesc pe toate gospodinele:

Namai crema de ghețe „VAS”

Reflexii pe urma barbariei dela Ianca

Intr-o Duminecă, în ziua de 9 Mai a anului 1920, s-a petrecut la Brăila un fapt, care nu face cinste autorilor lui. Cu ocazia unei întruniri, în decursul campaniei electorale de atunci, — sub guvernul Averescu, — mei mulți agenți ai guvernului au tăbărit asupra oratorilor opoziției, între cîrî și d-l N. Iorga, pe care l-au amenințat cu cuștile.

În loc de lămurire și reproducere a celor petrecute, lășăm să urmeze telegrama, pe care d-l N. Iorga a adresat-o M. Sale Regelui, în urma acestui mișlelesc și condamnabil atentat.

Iată-o:
M. S. Regele
Palatul Cotroceni.

Sistemul dela Craiova evoluează. În strigățile de „Trăiască generalul Averescu”, am fost bombardat cu pietre și scaune, sfărâmându-se geamurile, înainte de a se fi rostit un singur cuvânt din partea noastră.

Ieșind în stradă print-un geam spart am fost personal apucat de mâini și amenințat cu o armă tăioasă.

Cred că nu s'ar fi adus un prea mare serviciu țării dacă aș fi fost ucis. E destul ca Majestatea Voastră să cunoască această atmosferă de crimă, care se crează în jurul nostru, spre a lua măsurile trebuitoare pentru ca asemenea pagini să nu figureze în cartea glorioasă a domniei M. Voastre

N. IORGA.

Facem aici constatarea, că modul cum descrie d-l Iorga decursul campaniei electorale din 1920, l-a rămas până azi foarte viu în memorie. Numai astfel ne putem explica selbătăciile — și elogiul lor în presa guvernamentală, — din campania electorală a acestui an de binecuvîntată conducere a Uniunii Naționale, sebităci, cari au fost o fideiță imitație a acestora, contra cărora d-asa protesta odată prin telegrama adresate M. S. Regelui.

Au trecut peste zece ani de atunci. Și azi, sub guvernarea d-lui N. Iorga, tot de lângă Brăila din comuna Ianca, un caz identic, dar mai mare în proporții ne reamintește cele petrecute în 1920.

În ziua alegerilor colegiului administrativ din săptămîna trecută, a avut loc în emînita comună, Ianca, o selbătăciă agresivă a jendarmilor împotriva fruntașilor partidului național-tărănesc. Câțiva dintre fruntașii răniți cu acei prilej sunt încă și azi în stare gravă și leziunile lor înspăra secolase îngrijorări. Starea d-lui Marinescu, fostul prefect administrativ al județului Brăila, este chiar disperată și sunt puține speranțe ca el să scape cu viață. Deasemenea este gravă și starea d-lui Virgil Grosu, fostul secretar general al ministerului de justiție, care are două coste rupte și o mulțime de contuziuni pe întreg corpul. Acestea cu toate că este în afara de orice pericol, va trebui să treacă încă mult timp, până să se restabilească complet. Rănile primite de d-nii Orășanu și Panteli au fost mai puțin grave și în curînd vor fi vindecate.

Cele petrecute acum s'au întâmplat sub protecția guvernului „Uniunii Naționale” al d-lui Iorga, care din partea d-nei Elena Marinescu, soția d-lui fost prefect Ioan Marinescu, zdrobit de jandarmi, a primit următoarea telegrama:

D-lui Nicolae Iorga
prim-ministru.
București.

Soțul meu Ionel Marinescu, fost prefect și deputat, e printre cei 60 de alegători zdrobiți în noaptea de 5 spre 6 Iunie de jandarmi la Ianca. Zace din de răni, plîns de copii și amici,

în casa în care am avut cinstea să vă găzduim cu ocazia centenarului eliberării Brăilei.

Cred excelența voastră că trebuie să spele asemenea rușine, care se resfrînge și asupra obrazului țării sau ne rămîne numai speranța în justiția imanentă?

Autorii morali sunt prefectul Albu și deputatul Tzino.

Elena Marinescu
Brăila.

Rugăm pe d-l N. Iorga să compare textul celor două telegrame. Să judece nișel asupra lor și să tălmăcească apoi atitudinea de tăcere a d-lui prim ministru asupra celor petrecute la Ianca.

Ceea ce s'a petrecut acum sub guvernarea d-sale întrece, în barbarie, cele întâmplate sub averescanii acum unsprezece ani!

Cum se cheamă acum ceea ce d-asa numia acum unsprezece ani „atmosfera de crimă”? N'are d-asa remușcări și nu se

simte îndatorat a lua cât mai în grabă și fără considerație „măsurile trebuitoare” față de autorii barbariei, care a aruncat în doilu casa în care d-asa a avut cinstea să fie găzduit cu ocazia centenarului eliberării Brăilei? Ori... „tempora mutantur, et nos...”

Mercuri după amiază d-nii Iuliu Maniu președintele Partidului Național-Tărănesc și Grigore Iunian, deputat fost ministru au vizitat la Brăila viclimele agresiunii dela Ianca.

Fruntașii Național-Tărăniștii au fost întâmpinați în gară de d-l N. Orășanu și de fruntașii „ocele Național-Tărăniștii și de numeroși alți fruntași”.

Dela gară s'au dus imediat acasă la d-l Virgil Grosu, fostul secretar general al ministerului de justiție, care, după cum se știe se află în stare gravă. Au vizitat apoi pe d-l M. Marinescu fost prefect, de d-l M. Panteli fost deputat și pe ceilalți Național-Tărăniștii care au suferit odioasa agresiune.

Seara, d-l Iuliu Maniu și d-l Grigore Iunian au plecat spre București.

Criza agricolă mondială.

Lucrările Congresului internațional agricol finit la Praga în zilele de 5—8 Iunie a. c.

Praga 11 Iunie 1931.

Cu prilejul Congresului internațional agricol dela Praga, la care au participat unii dintre cei mai eminenți reprezentanți ai țărilor agricole și industriale din întreaga lume, delegatul Jugoslaviei d-l Otto Frangeș, prof. univ. și fost ministru al agriculturii, a prezentat un important raport arătînd — cum s'ar putea organiza economia agricolă în scop de a se regula cererea și oferta produselor agricole.

Data fiind importanța acestui raport, care a găsit aprobarea unanimă a numeroșilor delegați, spicim câteva din constatările făcute.

Prof. Frangeș a arătat că pricina crizei economice-agricole este supraproducția în domeniul agricol și nu descreșterea consumului. În sprijinirea tezei sale, Frangeș a prezentat o lungă statistică, care a dovedit că creșterea populației din întreaga lume n'a ajuns decît la 8 pro., iar în Europa numai 5 pro. (în anul 1913 populația de pe glob a numărat 1.780.000.000 suflete, în prezent ea a ajuns la 1.940.000.000 suflete). În ce privește însă diferitele produse agricole, ele au crescut în 1930, în comparație cu media din ultimii 5 ani antebellici, după cum urmează: porumbul cu 6,4 pro., ovăzul cu 9 pro., orezul cu 9,5 pro., sfecla cu 10,8 pro., orzul cu 13,2 pro., secara cu 38,2 pro., tutunul cu 56 pro., cafeaua cu 58,3 pro., ceaiul cu 61,9 pro., oleul de măsline cu 106,8 pro., cacao cu 129 procente.

Producția economico-agricolă a crescut rapid în special în anii postbelici, ceea ce se explică prin faptul că statele beligerante și-au refăcut producția lor economico-agricolă, care a scăzut puternic în timpul războiului. În același timp statele de dincolo de Ocean, care în anul de război și-au ridicat considerabil producția, n'au îngădit deloc producția în anii postbelici. În ce privește cultivarea grăului, Canada s'a mărit, în 1930, suprafața însămînșărilor, față de timpul antebelic, dela 4.000.000 hectare la 9.760.000 ha, Statele-Unite dela 19 mil. ha la 23 mil. ha, Argentina dela 6 mil. la 7.500.000 ha, Australia dela 3 mil. la 5.700.000 ha.

Prof. Frangeș a trecut apoi la

chestiunea creșterii vitelor și situația ei actuală. În primul rînd se poate observa în întreaga lume o descreștere considerabilă a numărului cailor, cari sunt înălțurași în mod neobișnuit de rapid de vehiculele cu motor. În ce privește vitele coraute, în Germania, Danemarca, Franța, Olanda, Polonia, Uniunea Sud-Africană, numărul lor a crescut. În același timp se poate constata o descreștere a numărului vitelor coraute în România, Canada, Statele-Unite, Paraguay și Australia. Celelalte state au rămas aproximativ la același nivel. În total numărul vitelor coraute s'a micșorat în 1929 cu 2 pro. față de 1925. În ce privește creșterea oilor în timp ce s'a produs o onecare îngredire în Germania, Estonia, Ungaria, Letonia, Suedia și Marocco, se poate observa o creștere în Polonia, Irlanda și sporire considerabilă în Statele-Unite, Africa de Sud, Uruguay, Bolivia și Noua Zeelandă. Față de 1925 numărul oilor a crescut în 1929 cu 24 pro. Același lucru se poate spune și în ce privește creșterea porcilor. În fine se poate constata o creștere imensă a pasărilor. În Germania numărul pasărilor a crescut dela 64.000.000, în 1925 la 83.000.000 în 1929 în Anglia dela 43 la 45 mil., în Olanda dela 10 la 24 mil., în Jugoslavia dela 13 la 15 mil., în Canada dela 43 la 56 mil. și în Japonia dela 37 la 48 mil.

Din aceste cifre comparative, prof. Frangeș a ajuns la concluzia că creșterea animalelor, în ce privește porcii și oile, e mult mai mare decît cererea. Numărul vitelor coraute și al pasărilor e îndestuiător, dar totuși cererea întrece încă mereu oferta.

Criza agricolă și ameliorarea ei.

Trecînd la chestiunea, cum se manifestă cererea la produsele economico-agricole, prof. Frangeș deduce că cererile acestor produse n'au scăzut în mod prea izbitor. Criza este provocată de imensa supraproducția în economia agricolă, în special în cea de câmp. Cît privește mijloacele lichidării crizei, oratorul a insistat că experiențele conferințelor dela Ge-

Eliberarea d-lui Ghiță Crișan

La încheierea zilei — ora 1 d. s. — aflăm că procurorul general retrăgînd apelul contra înfrîmării marelui de arestare lonsat contra d-lui Ghiță Crișan, Camera de punere sub acuzare a ordonat eliberarea imediată a d-lui Crișan din arestul preventiv.

Numerosul public adunat la Tribunal a primit cu mare satisfacție hotărîrea înalților magistrați și a ovaționat pe d-l Ghi. Crișan.

neva au arătat economiștilor ei, o imediată rezolvare a problemei pe o scară mondială e imposibilă.

În primul rînd e necesar a se încerca rezolvarea problemei pe o scară europeană. Acest lucru este cu atât mai lesne, cu cât statele agricole din Europa furnizează numai 15 pro. din consumul de grâu al statelor industriale europene și numai 35 pro. din consumul referitor la produse animale. Aceasta arată dintr'odată că calea rezolvării chestiunii. Este necesar a se regula producția și cererea. În mod foarte ușor se va putea face aceasta în domeniul culturilor speciale, ca: bumbac, cauciuc, cacao, tutun, lînă, ulei, brînză, mîșese, etc. Aici se va trece la același sistem de acorduri internaționale, care există și în domeniul culturii zahărului. La această regulare se poate ajunge prin o înțelegere între persoanele particulare care au interes la prelucrarea acestor produse economico-agricole, cu participarea și ajutorul statelor. Mult mai grea este rezolvarea chestiunii în domeniul culturii produselor de câmp, dar și aici se poate vedea că dacă se va rezolva chestiunea într'un cadru european, dificultățile nu vor fi așa de mari. Este necesar a se ajuta statele agricole, prin aceea că se vor cumpăra dela ele cantitățile de cereale în baza tarifului preferențial. Bineînțeles, va fi necesar a se proceda în așa mod ca tariful preferențial să nu provoace daune economiei agricole din statele industriale, care e apărată prin înalte ziduri vamale. Aceasta e posibil prin întorcerea taxelor vamale la importul de produse economico-agricole, așa că nu va fi necesară scăderea taxelor din tarifi.

În încheiere, d-l Frangeș a accentuat încă odată asupra necesității ajutorării economiei agricole din Europa. Toate măsurile pentru rezolvarea chestiunii trebuiesc concepute în așa mod, ca interesele statelor de dincolo de Ocean să rămîna după puțină neînțelegere. În același timp Europa are dreptul de a se îngriji singură de sine și că nimeni nu s'ar putea enerva din această pricină.

Desbaterile în jurul raportului.

Reportul profesorului Frangeș a născut vii debateri, la care au participat numeroase persoane proeminente. Prof. Laur a observat că e necesar a se vorbi deschis: statele de dincolo de Ocean au sporit în mod excesiv producția și prin aceasta au produs de fapt criza actuală. Deaceia trebuie să îngrediească producția, contribuind la învingerea crizei.

D-l prof. Laur a mai arătat că pentru statele europene, care au ridicat economia lor agricolă la un înalt grad de cultură, dar cu toate acestea importă produse agricole, va fi relativ ușor ca să organizeze importul lor în așa mod ca economia lor agricolă să nu sufere depe urma prejurilor nerentabile. Elveția a încercat aceasta în anul trecut și a arătat că rezultatele unei astfel de politici sunt cu totul favorabile. America nu se va putea plînge împotriva Europei pentru această măsură, care servește apărării economiei agricole, deoarece

această măsură este o absolută datorie a statelor europene, și aceasta o datorie nu numai economică, dar și politică, socială și morală.

Desbaterile din prima sesiune a Congresului internațional agricol au fost închise prin răspunsul referatului, care a înțeles asupra pericolului rafinării excesive și a observat că congresul va prezenta guvernurilor remedii concrete pentru o îmbunătățire rapidă a situației economiei agricole europene.

O declarație a d-lui Cămărășescu.

Președintele delegației române la Congresul din Praga, d-l Ioan Cămărășescu, vorbind ziaristilor despre chestiunea crizei agricole, le-a declarat, că România a suferit în special în urma împrejurării că în timpul prejurilor bune a avut o recoltă nefavorabilă, iar în timpul când prejurile au scăzut, o recoltă abundentă. În fața unei astfel de situații se află și astăzi.

D-l Cămărășescu crede că numai asordari particulare dela țară la țară pot contribui la rezolvarea crizei agricole și indirect și la cea a industriei.

O telegramă omagială

Cu ocazia aniversării suirei pe tron a Maj. Sale Regelui Carol II-lea, Uniunea femeilor române a adresat următoarea telegramă.

Majestății Sale Regelui Carol
București.

Femeile române binecuvîntează ceasul pogorății Voastre pe pămîntul sfărîmosesc și aniversarea suirei pe tron, urînd Regelui Marei Români o domnie îndelungată ca Sîpănu ai acestui fainț patrioniu, depun omagii lor la picioarele tronului.

Maria Baiulescu,
 Președinta
 Uniunii femeilor române.

Răspunsul Maj. Sale Regelui.

D-nei Maria Baiulescu
 Președinta Uniunii femeilor române
 Brașov.

Majestatea Sa Regele a binevoit a mă autoriza să vă transmit vîile Sale mulțumiri pentru busele urări exprimate de D-Voastră din partea Uniunii femeilor române.

Secretar particular al
 Maj. Sale Regelui
C. Dimitrescu.

Potop de reviste în Polonia. În Mai a. c. au apărut în Polonia 42 reviste noi, în cea mai mare parte literare. Dintre acestea au apărut 19 la Varșovia, 4 la Lwow, la Cracovia și Lodz câte 3, la Poznań, Kralovská Hall și Trnava câte două, la Bela Podleske, Lwowa și Lask câte una. Dintre acestea 14 sunt reviste săptămîniare, 5 bimensuale, 11 mensuale, restul venind revistelor care vor apare la intervale mai mari.

Farmacii de serviciu. Dela 13 până la 27 Iunie a. c. serviciul de noapte, de amiază și Damaeca vor fi deschise farmaciile următoare:

Cetate: Farmacia lui A. Singer la „Biserica albă”, Sr. Principei Carol Nr. 8.

Blumena: Farmacia lui A. Eichhorn la „Turnul negru”, Sr. Fântanei Nr. 43.